

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

মুখ্য সম্পাদক

'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ তিচি আৰু গুজিতিলাৰ বিজ্ঞান ..২	
□ পশুপালনত বিধিসম্মত ... ২	
□ আমাৰ একাষাৰ .. ৩	
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম .. ৩	
□ উদ্যান শস্য .. ৩	
□ চৰহা পোক ধানখেতিৰ .. ৪	

□ ৪৪ তম বছৰ

□ সংখ্যা ১৯

□ ১ অক্টোবৰ ২০২৩

□ ১৬ - ৩০ আহিন, ১৯৪৫ শক

□ মূল্য - ১.০০ টকা

GHARE - PATHARE

PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ “ষ্টুডেন্ট এনগেজমেন্ট কনক্লেভ” সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত উদ্যোগত যোৱা ১৫ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখৰ পৰা দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ “ষ্টুডেন্ট এনগেজমেন্ট কনক্লেভ” ৰ

আয়োজন কৰা হয়। এই কনক্লেভত দেশৰ ৬ খন কৃষি তথা পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শতাধিক গৱেষক, বিজ্ঞানী আৰু শিক্ষার্থীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সৌৰভী প্ৰেক্ষাগৃহত আয়োজিত এই কনক্লেভৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° মৃদুল হাজৰিকাই সম্মানীয় অতিথি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰি কয় যে বৰ্তমান সময়ত

অংশগ্ৰহণ কৰি কয় যে নিজস্ব ধাৰণাৰে সময়োচিতভাৱে কৃষি ষ্টাৰ্ট আপৰ জৰিয়তে আগবাঢ়িলে যথেষ্ট লাভান্বিত হ'ব পৰা যায় বুলি উল্লেখ কৰে। তেখেতে শিক্ষার্থী

সঞ্চালকসকল, বিভাগীয় মূৰব্বীসকল আৰু গৱেষক বিজ্ঞানী তথা শিক্ষার্থী সকল উপস্থিত থাকে। উল্লেখ্য যে ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা প্ৰকল্প (নাহেপ)ৰ অৰ্থসাহায্যে

“ষ্টুডেন্ট এনগেজমেন্ট কনক্লেভ” ৰ শুভাৰম্ভণী অনুষ্ঠানৰ মঞ্চত উপবিষ্ট বাওঁফালৰ পৰা ড্ৰমে নাহেপৰ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমন্বয়ক ড° কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা, নাহেপৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সমন্বয়ক ড° নবীন জৈন, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা, শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° মৃদুল হাজৰিকাক দেখা গৈছে

কৃষিক্ষেত্ৰত অহা শেহতীয়া ধাৰাই দেশৰ কৃষি ব্যৱস্থাত অধিক সম্ভাৱনাৰ সৃষ্টি কৰিছে। কৃষি আৰু আনুসংগিক ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গৱেষণায়ে এই দিশত আশাৰ সঞ্চাৰ কৰিছে। চাহৰ দৰে বিশ্বসমাদৃত আমাৰ কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ তথা বিশেষভাৱে প্ৰস্তুত হোৱা উপাদানে কৃষি উদ্যোগীকৰণৰ দিশত নতুন বহন কৰিছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই মুখ্য অতিথি হিচাপে

সকলকো এই চিন্তাৰে কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ আহ্বান জনায়। নাহেপৰ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমন্বয়ক ড° কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মাই আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়োৱা সভাখনত নাহেপৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সমন্বয়ক ড° নবীন জৈনে বিশেষ বক্তা হিচাপে ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা প্ৰকল্পৰ অগ্ৰগতি আৰু কৃষিকৰ্মৰ ওপৰত বক্তব্য ৰাখে। এই অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক, সঞ্চালকসকল, সহযোগী

অনুষ্ঠিত দুদিনীয়া এই কনক্লেভত কৃষিৰ শেহতীয়া ধাৰা, ব্যৱসায়িক সম্ভাৱনীয়তা, কৃষি ষ্টাৰ্ট আপৰ গঠন তথা উৎকৰ্ষ সাধন, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষার্থীৰ নিয়োজনৰ সম্ভাৱনীয়তা, ডিজিটেল এগ্ৰিকালচাৰ আদি দিশ সামৰি চাৰিখন বিশেষ আলোচনা চক্ৰ অনুষ্ঠিত কৰাৰ লগতে কুইজ আৰু পোষ্টাৰ বনোৱা প্ৰতিযোগিতা তথা কৃষি উদ্যোগীৰে মত বিনিময় কাৰ্যসূচীৰো আয়োজন কৰা হয়।

মধ্য ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা মণ্ডলৰ মাণ্ডলিক গৱেষণা আৰু সম্প্রসাৰণ পৰামৰ্শদাতা সমিতিৰ সভা সম্পন্ন

নগাঁও জিলাৰ চিলঙনিস্থিত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মাণ্ডলিক গৱেষণা কেন্দ্ৰৰ সভাকক্ষত যোৱা ২৬ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখে মধ্য ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা মণ্ডলৰ মাণ্ডলিক গৱেষণা আৰু সম্প্রসাৰণ পৰামৰ্শদাতা সমিতিৰ সভাখন অনুষ্ঠিত হৈ যায়। সহকাৰী

কৃষি সঞ্চালক শ্ৰীযুত নিখিল নাৰায়ণ বৰুৱাৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মুণাল শইকীয়া, খানাপাৰা পশুচিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সহযোগী সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড°

ৰাজিবুদ্দিন আহমেদ হাজৰীকা, নগাঁও কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ মূৰব্বী ড° নিৰঞ্জন ডেকা, জলসিঞ্চন বিভাগৰ কাৰ্যবাহী অভিযন্তা ধনজিৎ কুমাৰ দাসৰ লগতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ জ্যেষ্ঠ সম্প্রসাৰণ বিশেষজ্ঞ ড° মোহন কুমাৰ শৰ্মা আৰু উদ্ভিদ প্ৰজননবিদ্যা বিভাগৰ অধ্যাপক ড° দেৱজিৎ শৰ্মা উপস্থিত থাকে। অনুষ্ঠানত ভাষণ প্ৰদান কৰি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মুণাল শইকীয়াই (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

“সৰ্বভাৰতীয় প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি” শীৰ্ষক সজাগতামূলক বক্তৃতা সম্পন্ন

যোৱা ২২ ছেপ্তেম্বৰ, তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত “সৰ্বভাৰতীয় প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি” এই শীৰ্ষক এটি সজাগতামূলক বক্তৃতাৰ আয়োজন কৰা হয়। ভাৰতীয় শস্যবিজ্ঞান সংস্থাৰ অসম শাখাই কৃষি মহাবিদ্যালয়, যোৰহাটৰ শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ সহযোগত আয়োজন কৰা এই অনুষ্ঠানটিত মূল বক্তব্য প্ৰদান কৰে ভাৰতীয় কৃষি গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠান, নতুন দিল্লীৰ বিজ্ঞানী ড° বিপিন কুমাৰে। উল্লেখযোগ্য যে ড° বিপিন কুমাৰে প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে উপযোগী ভালেমান অনলাইন সমল সৃষ্টি কৰি কেৰিয়াৰ পৰামৰ্শদাতা হিচাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সজাগতা সৃষ্টি তথা অধ্যয়নৰ সমল যোগান ধৰি ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত সুনাম অৰ্জন কৰিছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা প্ৰকল্পৰ পৃষ্ঠপোষকতাত আয়োজিত

অনুষ্ঠানটিত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শতাধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰে। তদুপৰি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিশ্বনাথ আৰু ধুবুৰীত অৱস্থিত কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অনলাইন মাধ্যমেৰে যোগান কৰে। স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ দাস, কৃষি বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকা, কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মুণাল শইকীয়া, ছাত্ৰ কলা সঞ্চালক ড° দিলীপ পাটগিৰি, নাহেপৰ মুখ্য সমন্বয়ক ড° কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা উপস্থিত থকা অনুষ্ঠানটিত আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়াই শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ মূৰব্বী ড° কলাণ পাঠকে। শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ ড° অঞ্জন কৃষ্ণ শৰ্মাই আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সমল ব্যক্তি গৰাকীৰ লগত সৰ্বভাৰতীয় কৃষি সেৱাত নিৰ্বাচিত হ'বৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিভিন্ন দিশ সমূহৰ বিষয়ে বিশদভাৱে আলোচনা কৰে।

বস্ত্ৰ প্ৰিন্টিংৰ জৰিয়তে দক্ষতা বিকাশ উন্নীতকৰণৰ প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ বস্ত্ৰ আৰু সাজ-পাৰ ৰূপাংকণ বিভাগত ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা কাৰ্যসূচীৰ পৃষ্ঠপোষকতাত “বস্ত্ৰ প্ৰিন্টিংৰ জৰিয়তে দক্ষতা বিকাশ উন্নীতকৰণ” শীৰ্ষক এক সাতদিনীয়া প্ৰশিক্ষণ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। উক্ত কাৰ্যসূচীত উদ্যোগীকৰণৰ দক্ষতা বিকাশ

আৰু লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সামৰ্থ্য বিকাশৰ বাবে উদ্যোগীকৰণ বিকাশৰ বিপুল সম্ভাৱনা থকা দুটা ভিন্ন ক্ষেত্ৰ “ব্লক প্ৰিন্টিং” আৰু “সাজ-পাৰত ইক” প্ৰিন্টিংৰ ওপৰত প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। গুৱাহাটী ইনষ্টিটিউট অৱ ফেশ্বন টেকন’লজীৰ সহযোগী অধ্যাপিকা সংঘমিত্ৰা কলিতা আৰু হেণ্ডব্লক (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

বাক্সাৰ মহৰিপাৰাত গাহৰি পালনৰ প্ৰশিক্ষণ সম্পন্ন

বাক্সা জিলাৰ মহৰিপাৰাত যোৱা ১৬ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখে কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ, বাক্সাৰ উদ্যোগত আৰু উত্তৰ বেতনা সমাজ সংস্থাৰ সমিতিৰ সহযোগত গাহৰি পালনৰ এদিনীয়া প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ আয়োজন কৰা হয়।

প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ শুভাৰম্ভ কৰে উক্ত সমিতিৰ সাধাৰণ সম্পাদক গোলাপ চন্দ্ৰ কলিতাই। তেওঁ গাহৰি পালন গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত যথেষ্ট অৰিহণা থকা বুলি কোৱাৰ উপৰি বৈজ্ঞানিকপদ্ধতিত আৰু (৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

তিচি আৰু গুজিতিলৰ বিজ্ঞানসন্মত কৃষি প্ৰণালী

কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই অসমৰ অৰ্থনৈতিক বুনীয়াদ গঢ় লৈ উঠিছে। ধান অসমৰ প্ৰধান খাদ্য শস্য। অসমে ধান উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত বহু পৰিমাণে সফলতা লাভ কৰিব পাৰিছে যদিও তৈলবীজৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আশা কৰা ধৰণে সফলতা লাভ কৰিব পৰা নাই। তৈলবীজৰ সৰ্বভাৰতীয় গড় উৎপাদনৰ তালিকাত অসমৰ স্থান নিম্ন পৰ্যায়ৰ। আমাৰ ৰাজ্যখনে ভাৰবৰ্ষৰ তৈলবীজ উৎপাদনৰ শতকৰা এভাগ বৰঙণিহে যোগায়। অসমত তৈলবীজৰ মাটিকালি আৰু উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। ২০০৫-০৬ চনত অসমত তৈলবীজৰ উৎপাদন হৈছিল ১.১৭ লাখ মেট্ৰিক টন। কিন্তু ২০১০-১১ চনত অসমে ১.৫৮ লাখ মেট্ৰিক টন উৎপাদন কৰি অসমৰ অৰ্থনীতি যথেষ্ট উন্নত কৰে। আশা কৰা হৈছে ২০১৪-১৫ চনত অসমে প্ৰায় ৩.৪৪

লাখ মেট্ৰিক টন তৈলবীজ উৎপাদন কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। সেয়ে অসমৰ কৃষকক তৈলজাতীয় শস্যৰ কৃষিকাৰ্য্যৰ প্ৰতি আগ্ৰহান্বিত কৰিব পাৰিলে তৈলবীজৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অসমে যথেষ্ট অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰিব। তৈলবীজ বুলিলে অসমত তিল, গুজিতিল, তিচি, সৰিয়হ আদিৰ কথাকে বুজা যায়। এই নিবন্ধত তিচি আৰু গুজিতিলৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ব।

মাটি নিৰ্বাচন : প্ৰায় সকলো ধৰণৰ মাটিতে তিচি আৰু গুজিতিলৰ খেতি কৰিব পৰা যায় যদিও সমান, ওখ, পলসূৰা বালিচহীয়া আৰু বালিয়া মাটি অধিক উপযোগী। তিচি আৰু গুজিতিল সিঁচিবৰ বাবে মাটিডাৰ ৩-৪ বাৰ হালবাই মৈয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে। মাটিডাৰ মিহি হ'বলৈ কমেও দুবাৰ মৈ দিব লাগে। **জাত নিৰ্বাচন :** যিকোনো শস্যৰ পৰা

অধিক উৎপাদন আশা কৰিবলৈ হ'লে অধিক উৎপাদনক্ষম আধুনিক জাত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লাগিব। অসমৰ কৃষি জলবায়ুৰ উপযোগীকৈ নিৰ্বাচন কৰা তিচিৰ উন্নত জাত হৈছে টি-৩৯৭, শেখৰ, পদ্মিনী, আৰ এল, চি-১৫৩। এই কেইবিধ জাতৰ কৃষিকাল হৈছে ১৩০-১৩৫ দিন আৰু উৎপাদন ৮-১০ কুইণ্টল/হেক্টৰ। বিলে শস্যৰ উপযোগী জাত দুবিধ হৈছে পদ্মিনী আৰু শেখৰ। তিচিৰ পৰা ৪৪ শতাংশ তৈল পোৱা যায়।

গুজিতিলৰ বাবে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে অনুমোদন জনোৱা জাতসমূহ হৈছে - স্থানীয় (এন জি-১), জি এ-৫ আৰু কে ই চি-৩। এই জাতসমূহৰ কৃষিকাল ১০০ ৰপৰা ১১০ দিন। উৎপাদন প্ৰতি হেক্টৰত ৫ কুইণ্টল। **বীজ সিঁচাৰ সময় :** তিচি আৰু গুজিতিল এই দুয়োবিধ তৈলজাতীয় শস্যৰ সিঁচাৰ সময় হৈছে অক্টোবৰ মাহৰ মাজভাগৰ পৰা নবেম্বৰ মাহৰ মাজভাগ। অৰ্থাৎ কাতি মাহেই বীজ সিঁচাৰ বাবে উত্তম সময়। দুয়োবিধ শস্যৰ ক্ষেত্ৰতে সময়মতে বীজ সিঁচাত গুৰুত্ব দিব লাগে। **বীজৰ পৰিমাণ আৰু সিঁচা পদ্ধতি :**

তিচিৰ বাবে হেক্টৰে প্ৰতি ১৫-২০ কিঃগ্ৰাঃ বীজেই যথেষ্ট। বীজ সিঁচোতে শাৰীৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ আৰু গছৰ মাজত ১৮ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে। গুজিতিলৰ ক্ষেত্ৰত শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত সিঁচিলে হেক্টৰে প্ৰতি ৮ কিঃগ্ৰাঃ (বিঘাইপ্ৰতি ১.১ কিঃগ্ৰাঃ) বীজৰ প্ৰয়োজন হয়। আনহাতে বীজ এনেয়ে সিঁচি দিলে হেক্টৰে প্ৰতি ১২ কিঃগ্ৰাঃ অৰ্থাৎ বিঘাই প্ৰতি ১.৫ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ দৰকাৰ হয়। গুজিতিল শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত সিঁচিবৰ বাবে ২৫ ছেঃমিঃ আঁতৰে আঁতৰে ৫ ছেঃমিঃ দকৈ লোৰ খান্দি ল'ব লাগে। প্ৰতিটো লোৰত ৩-৫ ছেঃমিঃ গভীৰত বীজবোৰ সিঁচি লোৰ বিলাকত মৈয়াই দিব লাগে। প্ৰতিজোপা গছৰ মাজত যাতে ৫-৭ ছেঃমিঃ দূৰত্ব থাকে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। সিঁচাৰ পিছত লোৰবিলাক মাটিৰে ঢাকি দিলে গুটিবোৰ সোনকালে আৰু সমানভাৱে গজালি ওলাব।

উৰ্বৰা পৰিচালন : তৈলজাতীয় শস্যৰ বাবে ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। তিচিৰ বাবে বিঘাই প্ৰতি ১২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৮ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ২ কিঃগ্ৰাঃ

মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। গুজিতিলৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৯ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ২ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰৰ প্ৰয়োজন হয়। বীজ সিঁচাৰ আগতে সমুদায় সাৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে অৰ্থাৎ শেষৰবাৰ হাল বোৱাৰ সময়ত সমুদায় সাৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰি ভালদৰে মিহলাই দিব লাগে। **বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ :** তিচি সিঁচা মাটিডাৰত বন-বাতৰ প্ৰকোপ দেখিলে নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তিচিৰ গুটি সিঁচাৰ ২০-২৫ দিনৰ পিছতেই এবাৰ বন-বাত নিৰ্ণয় কৰি দিলে উৎপাদন আশা কৰা মতে পোৱা যায়।

শস্য চপোৱা : তিচি সিঁচাৰ ৪ মাহ মানৰ পাছতেই গছবিলাক শুকাই যায় আৰু গছৰ পৰা পাতবোৰ সৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। সেই সময়তে তিচি চপাবলৈ যো-জা কৰিব লাগে। গুজিতিলৰ পাতবিলাক শুকাই ক'লা হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে গম পাব যে চপোৱাৰ সময় হৈ গ'ল। সেই সময়ত গুটি/ফলবিলাকো ক'লা বৰণ লয়। তেতিয়াই গুজিতিল চপাই অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

পশুপালনত বিধিসন্মত পেলুৰ ঔষধৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহক 'পৰজীৱি স্বৰ্গৰাজ্য' বুলি অভিহিত কৰা হৈছে। পৰজীৱি বুলি ক'লে আমি পেলু, চিকৰা, ওকনি, চিতিকা পোক আৰু অন্যান্য পোক-পতংগকেই বুজোঁ, যি মানুহ আৰু অন্যান্য জীৱ-জন্তুৰ তেজ শোষণ কৰি বা পুষ্টি শোষণ কৰি বা অন্যান্য বিভিন্ন ধৰণেৰে অনিষ্ট সাধন কৰে।

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলক পৰজীৱি স্বৰ্গৰাজ্য বুলি অভিহিত কৰাৰ মূল কাৰণ হ'ল এই অঞ্চলত প্ৰচুৰ পৰিমাণে বৰষুণ হোৱাৰ ফলত ইয়াৰ পৰিবেশত আদ্ৰতা যথেষ্ট বেছি আৰু বাৰিষা সময়খিনিত আমাৰ ইয়াত পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ উষ্ণতাও যথেষ্ট বেছি। এই উষ্ণতা, আদ্ৰতা আৰু বিভিন্ন গছ-গছনি, পৰ্বত-পাহাৰেৰে ভৰা পৰিবেশ আৰু এই পৰিবেশত থকা বিভিন্ন জীৱ-জন্তুৰে পেলু আৰু অন্য পৰজীৱিসমূহৰ বাবে এক অতিকৈ অনুকূল বা উপযোগী পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰে। এনে পৰিবেশত পৰজীৱি সমূহে বংশ বৃদ্ধি কৰিবলৈ সুবিধা পায়। ফলস্বৰূপে বিভিন্ন কীট-পতংগ, পেলু বা কৃমি আৰু অন্য সকলো ধৰণৰ পৰজীৱিৰ বাবে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ কেউখন ৰাজ্যই স্বৰ্গসম হৈ পৰে।

এতিয়া কথা হ'ল পেলু বা অন্য পৰজীৱিসমূহ পশুপালনৰ গাত থাকিলেনো কি হয়। ভাৰতবৰ্ষ এখন কৃষি প্ৰধান দেশ।

কৃষিৰ সৈতে ওখপ্ৰোতভাৱে জড়িত হৈ থাকে আমাৰ পশুপালন। তদুপৰি পশুপালনৰ জৰিয়তে নৱপ্ৰজন্মৰ বহুজনে স্বাৱলম্বনৰ পথো উলিয়াই লৈছে। আমাৰ অসমীয়াতো এৰাৰ কথা আছে - 'যাৰ নাই গৰু, সি সবাতেকৈ সৰু'। কিন্তু লাভজনক পশুপালনৰ বাবে কেৱল পশুপালনৰ খাদ্যত গুৰুত্ব দিলেই নহ'ব, পশুপালনৰ পৰা কেনেকৈ পৰজীৱি (পেলু, চিকৰা, ওকনি আদি) প্ৰতিহত কৰিব পাৰি, এই বিষয়টোও গুৰুত্ব সহকাৰে ল'ব লাগিব। কাৰণ

পশুপালনক আমি যিমানেই বিজ্ঞানসন্মত খাদ্য বা উন্নত মানদণ্ডৰ দামী দানা নুখুৱাও লাগিলে, যদি ইয়াৰ গাত পেলু বা অন্য পৰজীৱিয়ে বাহ লৈছে তেন্তে আমি খুওৱা পুষ্টিখিনি সেই পৰজীৱিয়ে শোষণ কৰি লয়- ফলত সেই পুষ্টি আমাৰ পশুপালন শৰীৰে নাপায়গৈ। ইয়াৰ উপৰিও এই পৰজীৱিসমূহে বিভিন্ন বেমাৰৰ সৃষ্টি কৰে আৰু বহু ক্ষেত্ৰত বহুতো বেমাৰৰ বাহক হিচাবেও কাম কৰে। ফলত পশুপালন শাৰীৰিক বৃদ্ধি, প্ৰজনন আৰু উৎপাদন বাধাগ্ৰস্ত হয়। পশুপালন কৰ্মক্ষমতা কমি যায়, পশুটি দুৰ্বল হৈ পৰে, ইহঁতৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা কমি যায়, ফলত অন্য বিভিন্ন বেমাৰে আঙুৰি ধৰে আৰু বহুসময়ত পশুটি মৃত্যু মুখতো পৰে। ফলত পশুপালকজন আৰ্থিকভাৱে যথেষ্ট ক্ষতিৰ

সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। এই বিপদৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ আৰু আমাৰ পশুপালনসমূহক স্বাস্থ্যৱান কৰি ৰাখিবলৈ বিধিসন্মতভাৱে আৰু উচিত সময়ত পেলুৰ ঔষধ খুৱাব লাগে।

এইখিনতে পশুপালকসকলে মনত ৰখা উচিত যে সদায় পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ লৈহে উচিত পৰিমাণৰ পেলুৰ ঔষধ খুৱাব লাগে। উচিত পৰিমাণৰ কথাতো এই কাৰণেই উল্লেখ কৰা হৈছে যে প্ৰত্যেক পশুপালনৰ ওজন আৰু বয়স অনুসৰি ঔষধৰ পৰিমাণ কম-বেছি হয়, যিটো কেৱল এজন পশুচিকিৎসকেহে সঠিক মাত্ৰাত দিব পাৰে। তদুপৰি, পেলু বা অন্য পৰজীৱিৰ প্ৰকাৰ অনুসৰি ঔষধৰ প্ৰকাৰো ভিন্ ভিন্ হয়। উদাহৰণস্বৰূপে- ফিটা পেলুৰ ঔষধ ঘূৰণীয়া পেলু বা চেপেটা পেলুৰ বাবে উপযুক্ত নহয়। এই কথাবোৰ কেৱল এজন পশুচিকিৎসকেহে সঠিককৈ ক'ব পাৰে। গতিকে ভালকৈ নজনা কৈ যিকোনো পেলুৰ ঔষধ, যিকোনো সময়তে বা যিকোনো পৰিমাণত খুৱাই দিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহ'বও পাৰে।

এটা অতিকৈ মন কৰিব লগীয়া কথা হ'ল যে আমাৰ পশুপালকসকলে অনেক সময়ত আনৰ পৰা শুনি বা কিছুমান অনভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ কথাতে পশুপালনৰ বিভিন্ন বেমাৰৰ ঔষধ

দিয়ে- যিটো হয়তো সেই বেমাৰৰ যথায়গো নহয়- বৰং ই অন্য কিছুমান আনুসংগিক সমস্যাহে সৃষ্টি কৰে। আকৌ প্ৰকৃত বেমাৰটোৰ উপযুক্ত চিকিৎসা নোহোৱাৰ ফলত পশুপালনৰ স্বাস্থ্যতো প্ৰভাৱ পৰে। বিধানমতে আৰু প্ৰয়োজনীয় পৰিমাণত ঔষধ দীৰ্ঘদিন ধৰি নুখুৱাই থকাৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা প্ৰধান সমস্যাটোৱেই হ'ল ঔষধে কাম নকৰা সমস্যা যাক ইংৰাজীত ৰেজিচটেপৰ সমস্যা বুলি কোৱা হয়। যিকোনো ফাৰ্ম বা যিকোনো অঞ্চলত এনে ৰেজিচটেপৰ সমস্যাই দেখা দিয়াৰ ফলত আগতে কাম দিয়া ঔষধেও কাম নকৰা হয়- অৰ্থাৎ ঔষধ খুৱালেও বেমাৰ হৈয়েই থাকে। বৰ্তমান সময়ত বিভিন্ন ফাৰ্ম বা বিভিন্ন অঞ্চলৰ পশুপালকসকলেও এই সমস্যাত ভুগি আছে। বয়বস্তৰ এই মহড়া দিনত একোটা পশুপালনৰ চিকিৎসাৰ বাবদ একোজন পশুপালকে যথেষ্ট ধন খৰচ কৰিবলগীয়া হয়। এনে অৱস্থাত পশুপালকসকলে দুটা সমস্যাৰ সন্মুখীন হয়- প্ৰথমে চিকিৎসাৰ বাবে ঔষধ খৰচ আৰু দ্বিতীয়তে সেই ঔষধে কাম নিদিয়াৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা অবাঞ্ছিত সমস্যাসমূহ। লগতে উপযুক্ত চিকিৎসাৰ অভাৱত পশুপালনটি মৃত্যুমুখত পৰিলে হোৱা লোকচান।

এনে সমস্যাৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ পশুপালকসকলে তলত উল্লেখ কৰা কথা কেইটা মনত ৰখাটো একান্ত প্ৰয়োজনীয়।

১) পশুপালনৰ গাত যিকোনো বেমাৰৰ লক্ষণ দেখাৰ লগে লগে পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ

লোৱা উচিত।

২) নিজে নিজে বা যিকোনো ব্যক্তিৰ কথাতে পশুপালন ঔষধ খুওৱা/প্ৰয়োগ কৰা অনুচিত।

৩) শৌচ পৰীক্ষা কৰাই লৈ পেলুৰ বাবে উপযুক্ত ঔষধ, চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শমতে খুওৱা/প্ৰয়োগ কৰা উচিত।

৪) পশুপালনৰ গাত জ্বৰ লক্ষণ দেখিলে তেজ পৰীক্ষা কৰাই উপযুক্ত চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৫) আটাইতকৈ জৰুৰী বা প্ৰয়োজনীয় কথা হ'ল পশুচিকিৎসকে যি পৰিমাণৰ ঔষধ, যি উপায়েৰে আৰু যিমান সময়ৰ ব্যৱধানত প্ৰয়োগ কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে- সেয়া সাল-সলনি নকৰাকৈ চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ পালন কৰিব লাগে। চিকিৎসকে দিয়া পৰিমাণতকৈ কম বা বেছিকৈ ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিলে বা এবাৰ চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শমতে ঔষধ কিনি পিছলৈ দীৰ্ঘদিন ধৰি একেবিধ ঔষধকে প্ৰয়োগ কৰি থাকিলেও পিছলৈ সেই ঔষধে কাম নিদিয়া হয় অৰ্থাৎ ৰেজিচটেপৰ সমস্যাৰ উদ্ভৱ হ'ব পাৰে। গতিকে কিছুমান বেমাৰৰ পৰা বাচি থাকিবলৈ যিবিলাক ঔষধ প্ৰায়েই খুৱাই থাকিব লগা হয় (যেনে- পেলুৰ ঔষধ) তেনেবোৰ ঔষধ পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শমতে মাজে মাজে সলনি কৰি থাকিব লাগে।

এনেদৰে পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শমতে, বিধিসন্মতভাৱে ঔষধ খুৱালেহে পশুপালন স্বাস্থ্যৱান হৈ থাকিব আৰু পশুপালনৰ জৰিয়তে লাভৱান হ'ব পৰা যায়।

ড° পল্লবী দেৱী

আমাৰ একাষাৰ

ঘৰতে আলুৰ কঠীয়া
উৎপাদনৰ উপায়

- ◆ উচ্চ উৎপাদনক্ষম উন্নত মানৰ বীজ সংগ্রহ কৰক।
- ◆ অনুমোদিত জাতসমূহৰ ভিতৰত কুফ্ৰী জ্যোতি, কুফ্ৰী অশোকা, কুফ্ৰী সদাবাহাৰ, কুফ্ৰী গিৰিৰাজ, কুফ্ৰী হিমালিনী ইত্যাদি প্রধান।
- ◆ ভালদৰে চহাই জাবৰ-জোথৰ আঁতৰাই অক্টোবৰ মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহতে বীজ সিঁচাৰ ব্যৱস্থা কৰক।
- ◆ বিঘাই প্রতি ৩৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৮৩ কিঃগ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ২২ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ লগতে যথেষ্ট পৰিমাণৰ গোবৰ বা পচন সাৰ প্ৰয়োগ কৰক।
- ◆ শাৰীৰুভাৱে দুটা শাৰীৰ ব্যৱধান ৬০ ছেঃমিঃ আৰু দুটা আলু বীজৰ ব্যৱধান ২০ ছেঃমিঃ হিচাপে ৰাখক।
- ◆ বীজ সিঁচাৰ এমাহ মানৰ পৰা গছৰ গুৰিলৈকে মাটি চপাবলৈ আৰম্ভ কৰক।
- ◆ প্ৰয়োজন সাপেক্ষে দুটা শাৰীৰ মাজৰ খলবিলাকত জলসিঞ্চন প্ৰয়োগ কৰক।
- ◆ ডিচেম্বৰ মাহৰ শেষৰফালে লেট্ৰাইট বোগ প্ৰতিৰোধৰ বাবে ভেঁকুৰনাশক ব্যৱহাৰ কৰক।
- ◆ ইন্দ্ৰফিল এম-৪৫ নামৰ ঔষধ ২.৫ গ্ৰাম প্রতি লিটাৰ পানীত মিহলাই পাতৰ তলে ওপৰে তিতি যোৱাকৈ স্প্ৰে কৰক।
- ◆ প্ৰথমবাৰ স্প্ৰে কৰাৰ পাছত অন্ততঃ ১০-১২ দিনৰ পাছত দ্বিতীয়বাৰ স্প্ৰে কৰক।
- ◆ এনেদৰে মুঠ ৬ বাৰ মান স্প্ৰে কৰাৰ প্ৰয়োজন হয়।
- ◆ জানুৱাৰী মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ পৰা এফিড নামৰ পতঙ্গবিধ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে ক্লৰ'পাইৰিফ্চ নামৰ ঔষধ ১ মিঃলিঃ প্রতি লিটাৰ পানীত মিহলাই স্প্ৰে কৰক।
- ◆ ঔষধ প্ৰয়োগ নকৰাকৈ এই পতঙ্গ নিবাৰণৰ বাবে হালধীয়া ৰঙৰ যিকোনো ডাঠ কাগজ বা টিনৰ ওপৰত গেৰেজত ব্যৱহাৰ কৰা গ্ৰীজ বা মবিল সানি পথাৰত আলুৰ গছৰ উচ্চতাত পুতি ৰাখক।
- ◆ হালধীয়া ৰঙে এফিড আকৰ্ষণ কৰে আৰু আঠায়ুক্ত ফলকখনত লাগি ধৰে।
- ◆ আলুৰ ভেটিত কোনো ধৰণৰ ফাক বা ফাট দেখা পালে ততালিকে মাটি চপাই দিয়ক।
- ◆ শস্যডাৰ পূৰ্ণ হ'লে গছৰ গুৰিতে কাটি দি আলু ৭-১০ দিন মান মাটিৰ তলে ৰাখক।
- ◆ আলুখিনি চপোৱাৰ পাছত ভালদৰে ছাঁত শুকুৱাৰ ব্যৱস্থা কৰক।
- ◆ ডাঙৰ, মজলীয়া, সৰু আকাৰ হিচাপে আলুখিনি ভাগ ভাগ কৰি ৰাখক।
- ◆ একেবাৰে ডাঙৰ আৰু সৰু আলুখিনি খাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰক।
- ◆ মজলীয়া আকাৰৰ আলুখিনি লৈ বৰিক এচিডৰ মিশ্ৰণত (৩০০ গ্ৰাম বৰিক এক লিটাৰ পানী) ৩০ মিনিট সময়ৰ বাবে ডুবাই ৰাখি ছাঁত ভালদৰে শুকুৱাই লৈ ভঁৰালত ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰক।
- ◆ পৰিশোধন কৰা আলুৰ বীজ শুকুৱাবৰ বাবে ৩ সপ্তাহ মানৰ সময় লাগিব পাৰে। ছাঁত শুকুৱা অতি প্ৰয়োজন।
- ◆ ঘৰতে থলুৱাভাৱে ৰাখিবলৈ ছাংঘৰ নাইবা শুকান বালিত ৰাখিব পৰা যায়।
- ◆ মাজে মাজে কঠীয়াৰ বাবে ৰখা আলুত মালাথিয়ন পাউদাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।
- ◆ খাদ্যৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰা আলুত কোনো ৰাসায়নিক ব্যৱহাৰ কৰিব নালাগে।
- ◆ খোৱাৰ বাবে ৰখা আলুত নিমপাত বা ইউকেলিপ্টাছ গছৰ পাত আলুৰ বীজৰ মাজত ৰাখিব পাৰে।
- ◆ মাজে মাজে আলুবিলাক পৰীক্ষা কৰক আৰু গেলাপাঁচা আলু দেখিলে আঁতৰাই ৰাখক।
- ◆ আগষ্ট মাহত গজালি ওলোৱা আলুৰ পৰা গজালি ভাঙি পেলাওক।
- ◆ সাধাৰণতে বীজৰ বাবে ৰাখিবলৈ শীতল ভঁৰালৰ আৱশ্যক।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ কাতিৰ পৰা ১৫ আঘোণ, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

খেঁহু :

- ১) মধ্য আৰু নামনি অসমৰ বাবে কাতি মাহৰ মাজ ভাগৰ পৰা আঘোণৰ শেহলৈ উপযুক্ত সময়।
- ২) উজনী অসম আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে কাতি মাহৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যেকৰ পৰা আঘোণৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যেকলৈ।
- ৩) উত্তৰব্ৰহ্মপুত্ৰ মণ্ডলৰ বাবে কাতি মাহৰ দ্বিতীয় পৰ্য্যেক উপযুক্ত সময়।
- ৪) শদিয়া মহকুমাৰ বাবে 'সোণালিকা' জাতটো আফ্ৰিন দ্বিতীয় পৰ্য্যেকৰ ভিতৰত

বৰোধান :

১) জাত :

জাতসমূহ	সিঁচাৰ সময়	বোৱাৰ সময়	উপযুক্ত অঞ্চল
বৰো-১	১৫ কাতিৰ পৰা ১৫ আঘোণ	পুহ-মাঘ	পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাদে সকলোতে
বৰো-২	ঐ	ঐ	ঐ
দীননাথ	ঐ	ঐ	ঐ
স্বনাৰ্ভ	ঐ	ঐ	ঐ
কনকলতা	আঘোণৰ পৰা ১৫ পুহ	ঐ	উত্তৰ মণ্ডল আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাদে সকলোতে
জয়মতী	১৫ কাতিৰ পৰা ১৫ পুহ	ঐ	নামনি অসম আৰু মধ্য অসম

উদ্যান শস্য

শীতকালীন শাক-পাচলিৰ পুলিবাৰীত পুলি গজাবৰ বাবে এডোখৰ ৰ'দ ঘাই ওখ বালিচহীয়া মাটি বাছনি কৰিব লাগে।

পুলিবাৰীৰ ভেটিটো এফুট (৩০ চেঃ মিঃ) ওখ,বহল তিনি ফুট (১ মিটাৰ) আৰু দীঘল কৃষকৰ সুবিধানুযায়ী পাতিব লাগে।

পুলিবাৰীত বীজ সিঁচাৰ আগতে বীজবোৰ প্রতি কিলোগ্ৰাম বীজত ৩ গ্ৰাম কেপটাফ বা থিৰাম ঔষধেৰে শোধন কৰি লব লাগে যাতে মাটিত জন্ম লোৱা বেমাৰৰ বীজাণুৱে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে।

পুলিবাৰীত বীজ সিঁচাৰ আগতে বীজবোৰ মাটিত থকা পোক-পৰুৱাৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰোধ কৰিবৰ বাবে ১০ বৰ্গ মিটাৰ ভেটিৰ (দীঘল ১০ মিটাৰ আৰু বহল ১ মিটাৰ) মাটিত ১০০ গ্ৰাম মালাথিয়ন ৫ শতাংশ পাউদাৰ সমভাৱে ছটিয়াই লব লাগে।

পুলিবাৰীত পুলিবোৰ গুৰি পচা বেমাৰৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ হলে, বীজ সিঁচাৰ আগতে ভেটিৰ মাটিখিনি

সিঁচিব লাগে।

৫) সোণালিকা, ইউপি-২৬২, কে-৭৪১০, ডব্লিউ-এইচ ২৯১ আৰু এইচ ডি আৰ ৭৭।

পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে উপৰোক্ত জাত কেইটাৰ উপৰিও ডব্লিউ এল-৪১০ জাতটোও অনুমোদন জনোৱা হৈছে।

৬) এবিঘা মাটিৰ বাবে ১৬-১৭ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

৭) শাৰীৰ পৰা শাৰীলৈ ২০ চেঃ মিঃ দূৰত্বত নাঙলেৰে লোৰ কৰি ৩-৫ চেঃ মিঃ দ'ত বীজবোৰ সিঁচি ঢাকি দিব লাগে।

৮) বৰফুণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল খেতিত বিঘাইপ্রতি ১২ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ১৭ কিঃ

গ্ৰাঃ চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ অসমৰ সকলো অঞ্চলৰ বাবে প্ৰযোজ্য।

৯) জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা থাকিলে অসমৰ সকলো অঞ্চলৰ বাবে সাৰৰ পৰিমাণ বেলেগে অনুমোদন জনোৱা হৈছে। কৃষি সম্প্ৰসাৰণ বিষয়াৰ পৰা জানি ল'ব।

১০) সমুদায় সাৰ বীজ সিঁচাৰ আগতে লোৰবিলাকত ছটিয়াই ভালদৰে মাটিৰ লগত মিহলি কৰি বীজ সিঁচিব। অন্যথা লোৰ কৰাৰ আগতেই গোটেই মাটিডৰাত সাৰ ছটিয়াই ভালকৈ মিহলি কৰি ললেও হ'ব।

২) এবিঘা মাটিৰ বাবে ৫ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

৩) ৪ ফুটবহল আৰু ৩০ ফুটদীঘলকৈ চিত্ৰাচিত কৰা একেখন বীজতলীৰ মাজত ১ ফুটব্যৱধান ৰাখিব।

৪) এবিঘা মাটিৰ বীজ সিঁচিবৰ বাবে ৬-৭ খন তেনে বীজতলীৰ প্ৰয়োজন। বীজবোৰ এনেভাৱে সিঁচি যাতে আটাইকেইখন তলীত সমান পৰিমাণৰ বীজপৰে। কঠীয়া তলীৰোৰত সদায় জীপ ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

৫) পানীত ডুবাই ওপুঙি যোৱা পতনবোৰ পেলাই দি ভাল বীজখিনি টুকি লৈ গজালি ওলাবৰ বাবে গাপ দিব।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

এক শতাংশ কেপটান বা ফাইটলেন দৰবৰ মিশ্ৰণেৰে (এক গ্ৰাম দৰব এক লিটাৰ পানীত মিহলাই) বা ৪০ মিঃ লিটাৰ ফৰমেলিন ঔষধ এক লিটাৰ পানীত মিহলাই তৈয়াৰ কৰা মিশ্ৰণেৰে ৪-৫ ইঞ্চিমান (১০-১২ চেঃ মিঃ) দলৈকে তিতি যোৱাকৈ শোধন কৰিব লাগে।

পুলিবাৰীত বীজবোৰ আবেলি পৰত সিঁচিব লাগে আৰু সমভাৱে জিঞ্জিৰিৰে পানী দি কলপাত বা পাতল বস্তাৰে এদিন বা দুদিন ঢাকি বীজবোৰ ফাটিলেই তাক আঁতৰাই দিব লাগে।

পুলিবাৰীৰ ভেটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে পাতলীয়াকৈ নিয়মীয়াভাৱে পানীৰ যোগান ধৰিব লাগে।

পুলিৰ বয়স ২০-২৫ দিন হলেই (পিয়াজৰ ক্ষেত্ৰত ৩০-৩৫ দিন) ভেটিত এবাৰ পানী দি ১০-১৫ মিনিটৰ পাচত পুলিবোৰ উঠাব লাগে।

শাক-পাচলি শস্যৰ প্ৰথম প্ৰধান কৃষি কাৰ্য্যবোৰ তলত দাঙি ধৰা হ'ল -

ফুলকবি :

মূল বতৰত খেতি কৰাৰ সঁচ

- ইম্প্ৰুভ জাপানিজ, পুচা চিনথেটিক, পুচা স্ন'বল, মেইন ক্ৰপ পাটনা, স্ন'বল - ১৬ ইত্যাদি।

শেহতীয়া বতৰৰ বাবে সঁচ - স্ন'বল - ১৬, পুচা স্ন'বল, কে - ১, হিচাৰ -১, ইত্যাদি।

বীজৰ পৰিমাণ - মূল বতৰৰ সঁচ - বিঘাই প্রতি ৫০ গ্ৰাম, শেহতীয়া বতৰৰ সঁচ - বিঘাই প্রতি ৮০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - ছেপ্তেম্বৰ - অক্টোবৰ। শেহতীয়া বতৰৰ সঁচ - অক্টোবৰ - নবেম্বৰ।

সাৰৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্রতি গোবৰ ১০ কুইণ্টল।

ইউৰীয়া ২২ কিলোগ্ৰাম, একক চূপাৰ ফচফেট ৫০ কিলোগ্ৰাম, মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ১১ কিলোগ্ৰাম, বৰাক্স - ১ কিলোগ্ৰাম।

সাৰ প্ৰয়োগ - ইউৰীয়া সাৰৰ আধা ভাগ অৰ্থাৎ ১১ কিঃ গ্ৰাঃ ৰাখি বাকীখিনি সাৰ গোবৰৰ সৈতে শেষৰ বাৰ হাল মাৰিবৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বাকী থকা ১১ কিঃ গ্ৰাঃ পুলিবোৰৰ এমাহৰ পাচত গছৰ গুৰিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

বন্ধাকবি : হৃষিকালীন সঁচ - গল্ডেন (৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

একৰ, প্ৰাইড অৱ ইণ্ডিয়া, চুপাৰ এক্সপ্ৰেছ।

দীৰ্ঘকালীন সঁচ- ড্ৰামহেড, ইক্সিপছ ড্ৰামহেড ইত্যাদি।

বীজৰ পৰিমাণ : হুস্কালীন সঁচ - বিঘাই প্ৰতি ১০০ গ্ৰাম। দীৰ্ঘকালীন বিঘাই প্ৰতি ৬০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - হুস্কালীন - ছেপ্তেম্বৰ - অক্টোবৰ। দীৰ্ঘকালীন - অক্টোবৰ - নবেম্বৰ।

সাৰৰ পৰিমাণ - সাৰৰ পৰিমাণ ফুলকবিৰ সৈতে একে।

ওলকবি : সঁচ - হোৱাইট ভিয়েনা। বীজৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ১৫০ - ১৬০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - ছেপ্তেম্বৰ মাহৰ পৰা নবেম্বৰ মাহলৈ।

সাৰৰ পৰিমাণ আৰু সাৰ প্ৰয়োগ - ফুল কবি আৰু বন্ধাকবিৰ সৈতে একে।

বিলাহী : সঁচ - পঞ্জাব চোহৰা, পঞ্জাব কেশৰী, এচ - ১২, পুচা আলি ডোৱাৰ্ফ, পুচা কবি, চিউ, ভি চি ৪ - ৮ - ১, আৰ্কা আভা, আৰ্কা আলোক, ৰূপালী, মঙ্গলা, অবিনাশ ইত্যাদি।

বীজৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ৯০ - ১০০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - ছেপ্তেম্বৰৰ পৰা নবেম্বৰলৈকে।

সাৰৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ১০ কুইণ্টল গোবৰ, ইউৰীয়া ২০ কিঃ গ্ৰাঃ, একক চুপাৰ ফচফেট - ৫০ কিঃ গ্ৰাঃ, মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ১৪ কিঃ গ্ৰাঃ।

সাৰ প্ৰয়োগ- আধা ভাগ ইউৰীয়া সাৰ ৰাখি বাকীখিনি সাৰ গোবৰৰ সৈতে শেষৰ বাৰ হাল বোৱাৰ আগতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰি হাল বাব লাগে। ৰাখি থোৱা ইউৰীয়া খিনি পুলি বোৱাৰ এমাহৰ পাচত গছৰ গুৰিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। নতুবা সাৰ ভাগ আকৌ দুভাগ কৰি এবাৰ ৫ কিঃ গ্ৰাঃ সাৰ ৫০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই পুলি বোৱাৰ ৩০ দিনৰ পাচত আৰু বাকীখিনি ৪০ দিনৰ পাচত ছটিয়াব লাগে।

গাজৰ : সঁচ - নানটিজ, চাটনি, পুছা কেশৰ।

বীজৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ৬০০ - ৯০০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - অক্টোবৰৰ পৰা নবেম্বৰ মাহলৈ।

সাৰৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ২ কুইণ্টল গোবৰ, ইউৰীয়া ৮ কিঃ গ্ৰাঃ, একক চুপাৰ ফচফেট - ২০ কিঃ গ্ৰাঃ, মিউৰিয়েট অৱ পটাছ ১৫ কিঃ গ্ৰাঃ।

সাৰ প্ৰয়োগ- আধা ভাগ ইউৰীয়া সাৰ ৰাখি বাকীখিনি সাৰ গোবৰৰ সৈতে শেষৰ বাৰ হাল বাওতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বাকী থকা ইউৰীয়া সাৰ বীজ সিঁচাৰ এমাহৰ পিচত দুটা শাৰীৰ

মাজত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

বেঙেনা : পুচা ক্ৰান্তি, পুচা পাৰ্পল লং, পুচা পাৰ্পল ৰাউণ্ড, পুচা পাৰ্পল ব্লাষ্টাৰ, পুচা ভৈৰৱ, কল্যানপুৰ, জেচি - ১, জেচি - ২, বৰবেঙেনা ইত্যাদি।

থলুৱা সঁচ - খৰুৱা বেঙেনা, ছাগলী শিঙিয়া, কলি বেঙেনা, কুবীয়া বেঙেনা ইত্যাদি।

বীজৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি ৯০ - ১০০ গ্ৰাম।

বীজ সিঁচাৰ সময় - মাঘ - ফাগুণত ফল চপাবৰ বাবে ছেপ্তেম্বৰ - অক্টোবৰ, বহাগ - জেঠত চপাবৰ বাবে জানুৱাৰী - ফেব্ৰুৱাৰী।

সাৰৰ পৰিমাণ - বিঘাই প্ৰতি গোবৰ ১০ কুইণ্টল, ইউৰীয়া ১৫ কিঃ গ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট - ৪০ কিঃ গ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ - ১২ কিঃ গ্ৰাঃ

সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ পদ্ধতি বিলাহীৰ সৈতে একে। মাত্ৰ বেঙেনাত ইউৰীয়া সাৰ পানীত মিহলাই পাতত ছটিয়াব লাগে।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমৰ পৰা)

ঘৰতে আলুৰ কঠীয়া ..

◆ থলুৱাভাৱে নিৰ্মিত খেৰৰ ছালিৰ ঘৰত কম পৰিমাণৰ আলু সংৰক্ষণ কৰিব পৰা যায়।

◆ উপৰোক্ত পদ্ধতিৰে নিজৰ বাবে কঠীয়া উৎপাদন আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পৰা যায়।

ড° মৃগাল শইকীয়া

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

মধ্য ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা..

কয় যে মধ্য অসমৰ কৃষকসকল যথেষ্ট আগৰণুৱা আৰু এই অঞ্চলৰ মাটিভাগ সাৰুৱা হোৱাৰ সুত্ৰে কৃষি উৎপাদনো অধিক হয়। সেয়েহে কৃষকসকল সদায় তৎপৰ হৈ থাকি এই ধাৰা অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ বাবে আহ্বান জনায়। ড° ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকটকীয়ে আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত মাণ্ডলিক গৱেষণা কেন্দ্ৰ, চিলঙনিৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° হেমন কলিতাই আদৰণী ভাষণ আগবঢ়ায়।

নগাঁও, হোজাই আৰু মৰিগাঁও জিলাৰ বিভিন্ন স্থানৰ পৰা অহা কৃষকে অংশগ্ৰহণ কৰা এই অনুষ্ঠানতেই কৃষক তথা আন জিজ্ঞাসু ব্যক্তিৰ বাবে মাণ্ডলিক গৱেষণা কেন্দ্ৰটোৰ কেইবাজনো বিজ্ঞানীয়ে প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা তিনিখন সম্প্ৰসাৰণ প্ৰতিকাৰো উন্মোচন কৰা হয়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

বন্ধ প্ৰিটিংৰ জৰিয়তে ...

ডিজাইনাৰ তথা মাষ্টাৰ প্ৰিন্টাৰ সন্দাসী বৰুৱা প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ সমল ব্যক্তি হিচাপে উপস্থিত আছিল। মুঠ ৪৪ জন স্নাতক শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰে। প্ৰশিক্ষণৰ

চৰহা পোক ধানখেতিৰ প্ৰধান শত্ৰু

অসমৰ অৰ্থনীতি প্ৰধানকৈ কৃষিৰ ওফৰতে নিৰ্ভৰশীল আৰু জনসংখ্যাৰ প্ৰায় ৭০ শতাংশ লোকেই কৃষিকাৰ্যৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। প্ৰায় ৩.৬৬ কোটি জনসংখ্যাৰে সমৃদ্ধশালী আমাৰ ৰাজ্যখনৰ সিংহভাগেই প্ৰধান খাদ্য হিচাবে ধানখেতিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। এইখিনি কৰিবলৈ যাওঁতে কঠীয়া পৰাৰ পৰা খেতিডৰা চপোৱালৈকে কৃষকসকল বিভিন্ন সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়। শালিধানৰ খেতিত বেমাৰ-আজাৰ, বন-বাত ইত্যাদিৰ ওপৰিও পোক-পতংগৰ আৰম্ভণৰ কথা নুই কৰিব নোৱাৰি। বৰ্তমান শালিধানৰ খেতিপথাৰত দেখা দিয়া বিভিন্ন পোকৰ আক্ৰমণৰ ভিতৰত চৰহা পোকৰ আক্ৰমণে কৃষকসকলক চিন্তিত কৰি তুলিছে। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ শালিধানৰ পথাৰত ধানৰ পোখা মেলা অৱস্থাৰ পৰা সজল ধৰালৈকে এইবিধ অনিষ্টকাৰী পোকে আক্ৰমণ কৰি খেতিডৰা নষ্ট কৰি তুলিছে।

ক্ষুদ্ৰ ক'লা বৰণীয়া, কাইটীয়া শুঙেৰে আবৃত ধানৰ প্ৰধান শত্ৰু চৰহা পোকবিধে ধানখেতিৰ প্ৰায় ৩৬-৫০% ভাগেই অনিষ্ট কৰে। খেতিয়কৰ পথাৰত এই পোকবিধৰ আক্ৰমণ জুলাই-আগষ্ট মাহৰ প্ৰথম ভাগৰ পৰা পৰিলক্ষিত হয়। পোকবিধৰ আক্ৰমণত খেতিডৰা প্ৰায় বগাৰ নিচিনা হৈ জ্বলি যোৱাৰ দৰে হয়

সামৰণি অনুষ্ঠানত সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান গুৰু ড° মামনি দাস, ৰাষ্ট্ৰীয় কৃষি উচ্চ শিক্ষা কাৰ্যসূচীৰ মুখ্য বিজ্ঞানী ড° কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা, সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ মূৰব্বী অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মচাৰী সকলৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলো উপস্থিত থাকে। প্ৰশিক্ষণত অংশগ্ৰহণকাৰী সকলে বিকশিত কৰা সামগ্ৰীসমূহ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে এক প্ৰদৰ্শনীৰ লগতে বিক্ৰীৰো আয়োজন কৰা হৈছিল।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

বান্ধাৰ মহৰিপাৰাত ...

ব্যৱসায়িক ভিত্তিত গাহৰি পালন কৰি কিদৰে আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'ব পাৰে, তাৰ বিতং বাখ্যা আগবঢ়ায়। কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ বান্ধাৰ বিশেষজ্ঞ ডাঃ দেৱজিৎ ডেকাই গাহৰিৰ প্ৰতিপালন কিদৰে কৰা হয়, কম খৰচত গাহৰি গৰাল বনোৱা, গাহৰিৰ বিভিন্ন জাত, গাহৰিৰ খাদ্য, বিভিন্ন সময়ত গাহৰিৰ বেমাৰ-আজাৰৰ লগতে ইয়াৰ প্ৰতিষেধক প্ৰদানৰ বিষয়ে বাখ্যা আগবঢ়ায়। উক্ত অনুষ্ঠানত বৰপথাৰ, বেতাগাওঁ, নিছকুচুলা, মহৰিপাৰা গাওঁ আদিৰ পৰা নিৰ্বাচিত ২৫ গৰাকী লোকক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত গাহৰি পালনৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়।

আৰু দুৰৰ পৰাই এনে পোকৰ আক্ৰমিত অংশ ধৰিব পাৰি। ৰাতিটোৰ ভিতৰতে এখন পথাৰত জাকে জাকে এই পোকে আক্ৰমণ কৰি পুনৰ আন এডবা খেতিত আক্ৰমণ কৰেগৈ। কেতিয়াবা ধানৰ গোছে প্ৰতি ১০-১২ টাকৈ পূৰ্ণাংগ পোকবিধৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয়, যিটোৱে অৰ্থনৈতিক সীমা অতিক্ৰম কৰি যায়। গতিকে ধানৰ কঠীয়া মূল পথাৰত ৰোপণ কৰাৰ পৰাই নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱাটো উচিত। চৰহা পোকৰ আক্ৰমণৰ পৰা খেতিডৰা কেনেদৰে ৰক্ষা কৰিব পৰা যায় তাৰ বিষয়ে এই লিখনিৰ দ্বাৰাই কৃষক ৰাইজক অৱগত কৰা হ'ল।

শস্য ৰোৱাৰ পাছত প্ৰতি সপ্তাহৰ মূৰে মূৰে এবাৰকৈ খেতিডৰা পৰ্যবেক্ষণ কৰিব লাগে। গতিকে জুলাই মাহৰ শেষৰ পৰা পথাৰ পৰিদৰ্শন কৰাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন। পোকৰ দ্বাৰা আক্ৰমিত অঞ্চলত পাছৰ বছৰো পুনৰ আক্ৰমিত হ'ব পাৰে, সেয়ে পৰ্যবেক্ষণ কৰাটো অতি প্ৰয়োজন।

মাটিডৰা ভালদৰে হালবাইচ কৰিব লাগে। বিশেষকৈ ফেব্ৰুৱাৰী-মাৰ্চ মাহত এনে কাৰ্য কৰিলে সুফল পোৱা যায়।

পথাৰত পানী থাকিলে ওলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শস্যডৰাৰ চাৰিওকাষৰ বন-বাতবোৰ ভালদৰে নিৰ্ধাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বিশেষকৈ ওচৰে-পাজৰে থকা পিতনিসমূহৰ দলঘাঁহবোৰ এনে পোকৰ আশ্ৰয়স্থল বুলি জনা যায়। য'ত এনে পোকে মূল পথাৰত শস্য নাথাকিলে এনে গছত বংশ বৃদ্ধি কৰে। গতিকে দলঘাঁহবোৰ ভালদৰে কাটি পেলাব লাগে। কেতিয়াও ৰাসায়নিক ঔষধৰ সহায় ল'ব নালাগে। ৰাসায়নিক ঔষধে পিতনিত চৰা হাঁহ, মাছ, কাছ আদিৰ লগতে গৰু-ছাগলীৰো অনিষ্ট কৰিব পাৰে।

শস্য চপোৱাৰ পিছত নৰাৰোৰ গুৰিতে কাটিব লাগে আৰু ভালদৰে হাল-কোৰ মাৰিব লাগে। এনে কৰিলে শুপু অৱস্থাত থকা পোকবোৰ মৰি যাব।

শস্যৰোপণৰ বাবে কঠীয়া মূল পথাৰলৈ নিয়াৰ আগতে কঠীয়াবোৰৰ আগ অংশ প্ৰায় ৬ ইঞ্চি মান কাটি দিব লাগে। এনে কৰিলে কঠীয়াৰ আগ অংশত থকা পোকৰ কণীবোৰ ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হয়।

কেতিয়াবা কম সংখ্যক পোক দেখিলে হাতেৰে ধৰিও নিধন কৰিব পাৰি।

এইবিধ পোকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰধান আহিলাই হৈছে এবিধ জৈৱিক ভেঁকুৰ, যাক বিউভেৰিয়া বেচিয়ানা বুলি জনা যায়। এই ভেঁকুৰবিধ সাধাৰণতে প্ৰকৃতিতে উপবিষ্ট, কেতিয়াবা প্ৰকৃতিয়েই নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। এনে

ভেঁকুৰৰ দ্বাৰা তৈয়াৰী ঔষধ বিভিন্ন নামেৰে বজাৰত উপলব্ধ। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়তো এই জৈৱিক ভেঁকুৰবিধৰ কৰ্ষণ কৰি ঔষধ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এইবিধ ভেঁকুৰ আজিৰ পৰা প্ৰায় ২০-২৫ বছৰ আগেয়ে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে ভেঁকুৰ বহনকাৰী এবিধ বাহকৰ সহায়ত (ধানৰ পতান, কাঠৰ গুড়ি, ৰাইচবেন) ৭৫ঃ২৫,১০০ অনুপাতত আৰু ২% গ্লোক'জৰ সহায়ত কৰ্ষণ কৰি অসমত সেই সময়ত মহামাৰী ৰূপত আবিৰ্ভাৱ হোৱা খেতিপথাৰত প্ৰয়োগ কৰি সুফল লাভ কৰিছিল। ফলস্বৰূপে বিগত বছৰবোৰত এনে পোকৰ উপস্থিতি খেতিপথাৰত প্ৰায় নোহোৱাই হৈছিল। কিন্তু আজি প্ৰায় ২-৩ বছৰৰ পৰা আকৌ পোকবিধৰ আগমন লক্ষ্য কৰা হৈছে। গতিকে জৈৱিক ব্যৱস্থাই হৈছে এনে পোক নিধনৰ উত্তম নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা। ইয়াৰ উপৰিও অসমত যথেষ্ট সংখ্যক ঔষধিযুক্ত গছ-গছনি আছে। সহজে পোৱা নিমৰ গছ, জাৰ্মানী বন, পথৰুৱা বিহলঙ্গনি ইত্যাদি গছ-লতাৰো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। জৈৱিক কীটনাশক ঔষধ হিচাবে নিমৰ দ্বাৰা তৈয়াৰী বহুত ঔষধ বজাৰত উপলব্ধ, গতিকে নিমৰ দ্বাৰা তৈয়াৰী এনে ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিলেও সুফল পোৱা যায়। গতিকে কৃষকসকলে সঠিক সময়ত, সঠিক মাত্ৰাত জৈৱিক ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিলে বহু সকাহ পাব। এনে ঔষধ সদায় আবেলি প্ৰয়োগ কৰা উচিত। প্ৰকৃতিত কিছুমাত্ৰাত উপকাৰী পোকো পোৱা যায় যিবোৰক অনিষ্টকাৰী পোকক নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।

তাৰোপৰি যদিহে কৃষক সকলে ৰাসায়নিক ঔষধৰ সহায় ল'ব বিচাৰে তেন্তে সদায় কৃষি বিজ্ঞানীৰ লগত ভালদৰে আলোচনা কৰিহে খেতিপথাৰত প্ৰয়োগ কৰা উচিত। চৰহা তথা অন্যান্য পাত অনিষ্টকাৰী পোকৰ বাবে কম বিষাক্ত ঔষধ ফিফ্ৰণীল (ফিফ্ৰণীল - ৫ এচ. চি., হেক্টৰে প্ৰতি ৩৭০ মিঃগ্ৰাঃকৈ, ক্লবান'ট্ৰেনিলিপ্ৰল ২০ এচ. চি., হেক্টৰে প্ৰতি ৩০ গ্ৰাঃকৈ, থায়মিথকছেম ২৫ ডল্লিউ. জি. হেক্টৰে প্ৰতি ১০০ গ্ৰাঃকৈ, ফ্লুবেনডিমাইড ২০% এচ. জি., হেক্টৰে প্ৰতি ১২৫ মিঃগ্ৰাঃকৈ) কাৰটাপ হাইড্ৰক্লৰাইড ইত্যাদি ঔষধসমূহ প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। এনে ঔষধ প্ৰয়োগ কৰোতে কৃষকৰ জ্ঞাতাৰ্থে এটা কথা জনাব বিচাৰিছো যে তেওঁৰ শস্যডৰাত হোৱা পোক-পতংগ নতুবা বেমাৰ-আজাৰৰ ওপৰত সন্মত জ্ঞান থকাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন। সঠিক চিনাক্তকৰণৰ অভাৱত জখে-মখে প্ৰয়োগ কৰা ঔষধে জীৱ-জন্তু, পশুখনৰ লগতে পাৰিপাৰ্শ্বিক বাতাবৰণতো বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলায়।

ড° পূৰ্ণিমা দাস

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা। **প্ৰতিখনৰ মূল্য** : ১.০০ টকা। **প্ৰকাশৰ স্থান** : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। ভাৰপ্ৰাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

যোৰহাট - ১৩। ভাৰপ্ৰাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ **মুখ্য সম্পাদক** : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ